

HRVATSKI SABOR

KLASA: 310-01/22-01/01

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 3. veljače 2022.

Hs**NP*310-01/22-01/01*65-22-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3., a u svezi članka 165. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zbog rasta cijene energenata do 28. veljače 2022. godine redefinira status ugroženog kupca energenata, poveća naknadu za ugroženog kupca energenata, proširi kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata na plin i toplinsku energiju, uputi u proceduru izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost na način da se smanji stopa PDV-a na isporuku plina i toplinske energije na 13%, te da donese uredbu kojom se sva dobit javnih poduzeća koja pružaju komunalne usluge stavlja na raspolaganje za preraspodjelu u subvencije njihovih usluga*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 2. veljače 2022. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će predlagateljica Prijedloga zaključka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Katarina Peović (Radnička fronta)

Zagreb, 02. veljače 2022. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljen o:	02-02-2022	Urg. jed.
Broj prijeka oznaka:	310-04/22-01/01	65
Broj predloga:	6531-22-01	Pril. Vrij.
		- -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zbog rasta cijene energenata do 28. veljače 2022. godine redefinira status ugroženog kupca energenata, poveća naknadu za ugroženog kupca energenata, proširi kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata na plin i toplinsku energiju, uputi u proceduru izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost na način da se smanji stopa PDV-a na isporuku plina i toplinske energije na 13%, te da donese uredbu kojom se sva dobit javnih poduzeća koja pružaju komunalne usluge stavlja na raspolaganje za preraspodijelu u subvencije njihovih usluga.

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3., a u svezi članka 165. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnosim Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zbog rasta cijene energenata do 28. veljače 2022. godine redefinira status redefinira status ugroženog kupca energenata, poveća naknadu za ugroženog kupca energenata, proširi kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata na plin i toplinsku energiju, uputi u proceduru izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost na način da se smanji stopa PDV-a na isporuku plina i toplinske energije na 13%, te da donese uredbu kojom se sva dobit javnih poduzeća koja pružaju komunalne usluge stavlja na raspolaganje za preraspodijelu u subvencije njihovih usluga.

Ujedno ću biti i predstavnica koja će sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela prilikom obrazlaganja Prijedloga zaključka.

Katarina Peović,
zastupnica u Hrvatskom saboru

Hs**NP*310-01/22-01/01*6531-22-01**Hs

Na temelju članka 165. Poslovnika Hrvatskog Sabora („Narodne novine” br. 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18., 53/20.), predlažem da Hrvatski sabor donese sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da zbog rasta cijene energenata do 28. veljače 2022. godine izmijeni „Uredbu o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava” tako da redefinira status ugroženog kupca energenata na način da se pored korisnika zajamčene minimalne naknade i korisnika osobne invalidnine status ugroženog kupca energije stječe sukladno cenzusu određenom prema pragu rizika od siromaštva koji je postavljen na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih osoba, te da se omogući da status ugroženog kupca energenata stječe jednočlano kućanstvo ukoliko ima prihode manje od 2.710,00 kuna, kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina ukoliko ima prihode manje od 5.691,00 kunu, te da se to pravo proporcionalno primjenjuje i na ostala kućanstva s obzirom na broj članova i mjesečne prihode.
2. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da do 28. veljače 2022. godine izmijeni „Uredbu o mjesečnom iznosu naknade za ugroženog kupca energenata, načinu sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade i postupanju nadležnih centara za socijalnu skrb” tako da se naknada za ugroženog kupca energenata odredi u iznosu do najviše 400,00 kuna mjesečno.
3. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da do 28. veljače 2022. godine da izmijeni „Uredbu o mjesečnom iznosu naknade za ugroženog kupca energenata, načinu sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade i postupanju nadležnih centara za socijalnu skrb”, kako bi se proširili kriteriji za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata, proširivanjem tog prava i za plin i toplinsku energiju.
4. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da do 28. veljače 2022. godine uputi u proceduru izmjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost na način da se smanji stopa PDV-a na isporuku plina i toplinske energije na 13% i time izjednači sa poreznom stopom za isporuku električne energije.
5. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da do 28. veljače 2022. godine da donese uredbu kojom se sva dobit javnih poduzeća koja pružaju komunalne usluge stavlja na raspolaganje za preraspodjelu u subvencije njihovih usluga.

OBRAZLOŽENJE

Nagli rast cijene energenata na svjetskom tržištu ugrožava veliki broj kućanstva koja su i do sada imala problema s podmirivanjem računa energenata. 2021. godine je zbog neplaćanja računa privremeno bez struje ostalo 30.776 kućanstva, što je porast od 11% u odnosu na 2020. godinu. Čak 5,7% stanovništva u Hrvatskoj je bilo situaciji da si ne mogu priuštiti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima, a šesta smo najlošija zemlja po siromaštvu i socijalnoj isključenosti u Evropi. Ukupno je osoba u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u Hrvatskoj 23,3%.

Zbog toga je potrebno redefinirati status „ugroženog kupca energenata”. Status ugroženog kupca ne mogu imati samo korisnici zajamčene minimalne naknade i korisnici osobne invalidnine, čiji status su do sada određivali Centri za socijalnu skrb (a u buduću Zavod za socijalni rad), koji često nemaju nikakve mjesečne prihode, već je potrebno uvesti cenzus za kućanstva koja imaju problema s plaćanjem računa energenata, odnosno odrediti cenzus prema kojemu se kućanstva kvalificiraju kao ugroženi kupci energenata.

Taj bi se cenzus je već djelomično definiran – jer postoji određeni i definirani prag rizika od siromaštva koji je postavljen na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih osoba¹. Prag rizika od siromaštva u 2019. za jednočlano kućanstvo iznosio je 32.520 kuna na godinu, dok je za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina iznosio 68.292 kune na godinu. Prema tome bi cenzus za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata za jednočlano kućanstvo bio 2.710,00 kuna, a za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina 5.691,00 kuna. Stoga je potrebno izmijeniti „Uredbu o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava” kako bi se proširilo broj korisnika tzv. vaučera. Takvo je proširenje potrebno osobito zbog umirovljenika uzmemo li u obzir da njih više od 600.000 ima mirovinu ispod granice siromaštva, a to je skupina kojoj su računi, trošak hrane i energenata preko 70% ukupnih troškova života, dakle ugrožava im se osnovna egzistencija ovim poskupljenjem.

Također, s obzirom na poskupljenje energenata dosadašnji vaučer od najviše 200,00 kuna je nedovoljan, kao i zbog najave još većih poskupljenja, taj bi se iznos treba prilagoditi i odrediti u puno značajno većem iznosu do 200,00 kuna koji su definirani Uredbom iz 2015. godine. Stoga je potrebno izmijeniti „Uredbu o mjesečnom iznosu naknade za ugroženog kupca energenata, načinu sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika

naknade i postupanju nadležnih centara za socijalnu skrb” tako da se naknada za ugroženog kupca energenata odredi u iznosu do najviše 400,00 kuna mjesečno, što je već sada realni iznos, a taj se iznos treba prilagođavati mogućim poskupljenjima.

Navedena Uredba odnosila se samo na električnu energiju, stoga je potrebno proširiti kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca energenata, stjecanjem tog prava i za plin i toplinsku energiju, osobito imajući u vidu rapidno poskupljenje plina koje je već zahvatilo dobar dio društva, a za kućanstva se očekuje od 1. travnja.

Također, u svjetlu najavljenih poskupljenja, treba se izjednačiti i stopa PDV-a za plin na razinu stope za električnu energiju. Zbog rapidnog poskupljenja cijene plina i izglednog daljnjeg poskupljenja svih ostalih energenata bilo bi potrebno da Vlada izmijeni Zakon o porezu na dodanu vrijednost na način da se smanji stopa PDV-a na isporuku plina i toplinske energije na 13% i time izjednači sa poreznom stopom za isporuku električne energije, a izmjenom članka 38. stavka 3.

U najvećim krizama pokazuje se koliko je bitno imati neprivatizirane javne sustave, koji nam bitno olakšavaju preživljavanje kriza. Vlada bi stoga trebala donijeti uredbu kojom se sva dobit javnih poduzeća koja pružaju komunalne usluge stavlja na raspolaganje za preraspodjelu u subvencije njihovih usluga. HEP je u 2020. godini imao 1,4 milijarde kuna dobiti, od koje je država uzela 840 milijuna kuna, a HEP-u ostavila zadržanu dobit od oko 500 milijuna kuna. Kada bi se taj iznos od 1,4 milijarde kuna podijelio na oko 2,2 milijuna obračunskih mjesta električne energije (koliko ih ima u kategoriji kućanstvo) dobili bismo otprilike prosječnih 636 kuna po obračunskom mjestu godišnje, odnosno 53 kune mjesečno za svako mjesto. Taj iznos se može raspodijeliti kao subvencija najprije kućanstvima u kategoriji zaštićenih kupaca energenata, a onda i drugim kućanstvima.

Ovom bi se mjerom indirektno utjecalo i na privatnu konkurenciju, koja bi morala pratiti javna poduzeća jer bi u suprotnom potrošači odlazili tamo gdje im je povoljnije.

Uredba bi trebala sadržavati i odredbu po kojoj će se nakon njenog ukidanja javnim poduzećima nadoknaditi gubitak na način da im država nekoliko godina neće uzimati dio dobiti u postotnom iznosu koji je bio prisutan do sada, već će veći dio dobiti ostavljati poduzećima.

Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskom saboru
